

Elina Kivinukk
EMSL

**VABATAHTLIKE
KAASAMINE
SPORDIORGANISATSIOONI
TÖÖS**

SISUKORD

+	VABATAHTLIKE KAASAMINE SPORDIORGANISATSIOONI TÖÖS	3
	Kes on vabatahtlikud?	4
	Vabatahtlike kaasamisprotsess	5
	Vabatahtliku tegevuse planeerimine	6
	Organisatsiooni, palgalise meeskonna ettevalmistamine	7
	Vabatahtlike värbamine ja valik	8
	Osapoolte õiguste ja kohustuste määratlemine, vabatahtliku tegevuse hea tava... 9	
	Vabatahtliku toetamine	10
	Vabatahtlike tunnustamine	11
	Järelhindamine	12
	Näidisdokumendid	13–15
+		

VABATAHTLIKE KAASAMINE SPORDIORGANISATSIOONI TÖÖS

*Vabatahtlik ei saa tasu
seepärast, et see töö oleks mõttetu,
vaid seepärast, et see on hindamatu.*

Üks Ameerika Ühendriikide Olümpiakomitee peasekretäridest on öelnud, et mängude õnnestumist saab ennustada esimese kontakti järgi vabatahtlikuga. Kui Olümpiamängudele saabudes on esimene kontakt vabatahtlikuga positiivne, siis on enamasti ka mängud edukad; kui aga esimene kontakt jätab soovida, siis ei ole ka mängudel üldiselt head maiku juures.

Järgnevalt vaatame lähemalt, milline on vabatahtlike roll spordivõistluste juures, mida üldse vabatahtliku tegevuse all mõistetakse, ning kuidas vabatahtlikke oskuslikult kaasata nii, et nad rõõmuga ka järgmisel üritusel kaasa aitaksid.

KES ON VABATAHTLIKUD?

Vabatahtlik tegevus on oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata. Vabatahtlikud aitavad teisi või tegutsevad peamiselt avalikes huvides ja ühiskonna heaks. Oma pereliikmete abistamist ei loeta vabatahtlikuks tegevuseks. **Vabatahtlik** on vabatahtlikus tegevuses osalev inimene.

Nii võib spordivõistlustel vabatahtlik tegevus olla kas kohtunikutöö või ka publikule kohanäitaja – oluline ei ole vabatahtliku professionaalsuse tase, vaid see, et tegutsetakse heast tahtest ja tasu saamata.

Ehk on hõlpsam mõista vabatahtlike olemust, kui nimetada mõne spordivaldkonna näite varal ära, kes vabatahtlikud ei ole: ajateenijad, kes on spordirada turvama komandeeritud, ei ole enamasti vabatahtlikud, nii nagu ka tudengid, kes spordivõistlustel abistamise eest hinde või arvestuse saavad. Kuigi alljärgnevast võib saada mitmeid kasulikke näpunäiteid, kuidas oma abilisi motiveerida ja kaasata, siis peamiselt on mõeldud vabatahtlike all just särasilmseid inimesi, kes oma vabast tahtest suurt kasu saamata soovivad spordivõistlustel või spordiorganisatsiooni tegevuses kaasa lüüa.

Vabatahtlikku tegevust võib liigitada initsiatiivi põhjal **omaalgatuslikuks ning organisatsioonide juhitud** vabatahtlikuks tegevuseks. Omaalgatuslik vabatahtlik tegevus on vabatahtlikuna tegutsemine omal algatusel ja iseseisvalt. See võib olla mõne konkreetse algatuse käivitamine, kohaliku ürituse korraldamine ja selles osalevad inimesed ei pruugi olla kuidagi juriidiliselt organiseeritud. Organisatsioonide korraldatud vabatahtlik tegevus on vabatahtlikuna osalemine mõne organisatsiooni algatatud ja korraldatud tegevustes. Spordivaldkonnas on ilmselt asjakohasem organisatsioonide juhitud tegevus, kuigi ka omaalgatus on igas valdkonnas teretunud.

Teine liigitusalus on vabatahtliku tegevuse kestvus. Vabatahtlik tegevus võib olla **ühekordne või regulaarne**. Ühekordne vabatahtlik tegevus tähendab, et vabatahtlikud abistavad konkreetse tegevuse, ürituse või projekti läbiviimisel või reageerivad väljakutsele. Spordivaldkonnas võib siin näiteks tuua iga spordiürituse. Regulaarne vabatahtlik tegevus tähendab, et vabatahtlikud tegutsevad regulaarselt pikema aja jooksul. Nii võib spordiliidu juures tegutseda vabatahtlik, kes haldab organisatsiooni kodulehte või korraldab meediasuhtlust.

Vabatahtliku tegevuse kõrval on kasutusel veel kaks terminit, millel on kasulik vahet teha.

Vabatahtlik teenistus on osa vabatahtlikust tegevusest, mida iseloomustavad kindel ajavahemik, selged eesmärgid, sisu, kohane tugi ja juriidiline ning sotsiaalne kaitse. Üks enamlevinud vabatahtliku

- ☑ **Vabatahtlik tegevus on oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata.**

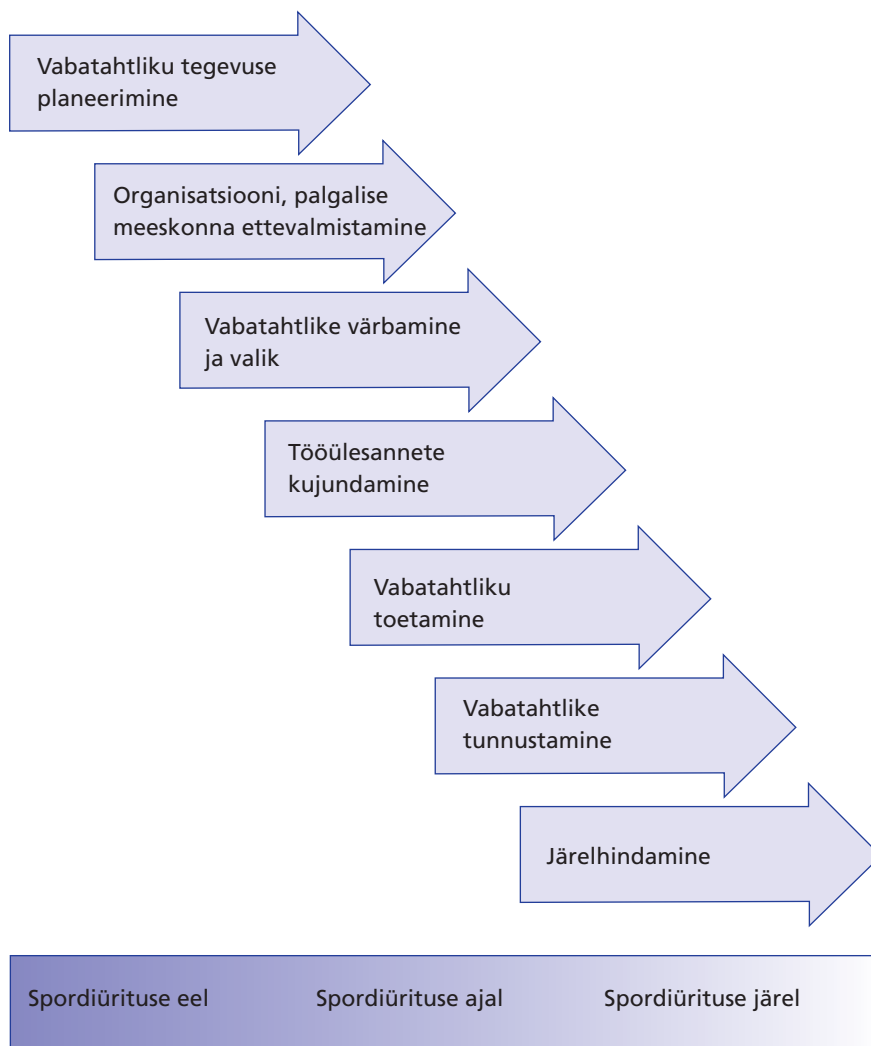
teenistuse vorme on Euroopa Vabatahtlik Teenistus, mille raames on noorel inimesel võimalik Euroopa Liidu kodanikuharidusprogrammi toel viibida pikemat aega välismaal ja osaleda vabatahtlikus tegevuses.

Vabatahtlik töö on mõiste, mida igapäevaelus kasutatakse samatähenduslikuna vabatahtlikule tegevusele. Kuna tegutsemine vabatahtlikuna ei ole kajastatud Eesti Vabariigi tööseadusandluses, siis on otstarbekam väärnimõistmise vältimiseks kasutada järjepidevalt terminit vabatahtlik tegevus. Veel on oluline meeles pidada, et kuna tegutsemine vabatahtlikuna ei ole Eesti tööalastes seadustes kajastatud, siis ei ole vabatahtliku töö näol tegemist töösuhtega. Ometi on nii vabatahtlikul kui vabatahtlikku kaasaval organisatsioonil oma õigused kui kohustused, mille reguleerimisvõimalustest tuleb juttu edaspidi.

VABATAHTLIKE KAASAMISPROTSESS

Järgnevalt on samm-sammult läbi käidud kogu vabatahtlike kaasamisprotsess alates vabatahtliku töö planeerimisest kuni järelhindamiseni.

Vabatahtlike kaasamisprotsessi kulgu võiks piltlikult kujutada järgmisel joonisel.

- Kuna tegutsemine vabatahtlikuna ei ole kajastatud EV tööseadusandluses, siis on otstarbekam väärnimõistmise vältimiseks kasutada järjepidevalt terminit vabatahtlik tegevus (mitte töö).*

VABATAHTLIKU TEGEVUSE PLANEERIMINE

Enne vabatahtliku töö planeerimist on kasulik läbi mõelda põhjused, mille osas vabatahtlike kaasamine juurde annab.

Ehk on kasulik mõelda konkreetsele eesmärgile või tulemusele, mis tuleb saavutada, sõltumata sellest, kas selle tegijad on palgalised või vabatahtlikud. Loomulikult peaks see tegevus toetama organisatsiooni üldisi eesmärke ja missiooni ning samuti rahuldama töötajate isiklike vajadusi.

Korraldajad võiks enda jaoks välja tuua, mis laadi tegevusi saaks vabatahtlikud ära teha. Tuleb arvesse võtta töö raskusastet ja kui palju energiat nende tööde juhendamine võtab. Väljatoodud tööloigud aitavad selgemaks mõelda nõudmisi vabatahtlikele – kas eeldatakse mingeid konkreetseid oskusi, varasemaid kogemusi ja milline on tööde ajaline maht.

Mõned soovitusel ja seosed spordivaldkonnaga:

Põhimõtted vabatahtliku tegevuse planeerimisel	Seosed spordivaldkonnaga
Töö peaks pakkuma piisavalt väljakutseid ja olema vaheldusrikas, ometi ei pea see olema pidevalt uuenduslik	Eriti pikemat aega kestvadel spordisündmustel on mõistlik pakkuda vabatahtlikele vaheldust tööülesannetes: ühel päeval võib valvata võistlusrada, teisel päeval kontrollida pileteid vmt
Vabatahtlikul peab olema võimalus pidevalt midagi uut õppida.	Siin on hea võimalus vabatahtlikuga enne töö alustamist korra läbi rääkida, mida vabatahtlik sellest kogemusest soovib saada.
Vabatahtlikul peab olema võimalus ise otsuseid teha. Võimalusel võiks vabatahtlikul endal lasta määrata töö tempo ja tulemuste saavutamise kiirus.	Ilmselt võib see konkreetse spordivõistluse korraldamisel olla keeruline põhimõtte silmas pidada, kuid vabatahtlik, kes on mõne organisatsiooni juures pidevalt abiks, on kindlasti innukam, kui saab ise enda tööd puudutavate otsuste tegemises kaasa rääkida.
Võimalda vabatahtlikule tööd, mis soodustab suhtlemist kolleegidega.	Isegi kui pakutav töö on ühetaoline, siis võimalus kaaslastega suhelda (samamoodi, et töö kvaliteet ei kannata) annab vabatahtlikule kogemusele palju juurde, et teada saada enam konkreetsest spordivaldkonnast, võistlustest, alaliidu tegevusest vmt
Määratle kindel aeg, mille jooksul vabatahtlikul tuleb täita ebapopulaarseid ülesandeid ja seejärel vii ta eelistatavale tööle üle.	Ajaline määratlus aitab vabatahtlikul enam oma jõudu mobiliseerida.

- Vabatahtliku tegevuse planeerimine aitab selgemaks mõelda nõudmisi vabatahtlikele – kas eeldatakse mingeid konkreetseid oskusi, varasemaid kogemusi ja milline on tööde ajaline maht.**

Kontrollküsimusi:

- Kas meil on vabatahtlikele piisavalt tööd pakkuda, et keegi ei tunneks end kasutuna?
- Mis kasu sellest saame, kui vabatahtlikuid kaasame?
- Mis kahju juhtuks, kui vabatahtlikke ei oleks?
- Millised on meie tingimused vabatahtlike vastuvõtuks?

ORGANISATSIOONI, PALGALISE MEESKONNA ETTEVALMISTAMINE

Nagu varem ka öeldud, siis vabatahtlike kaasamine ei saa olla eesmärk omaette, vaid peab sobituma organisatsiooni üldiste eesmärkide ja teiste tegevustega. Samamoodi peaksid kõik organisatsiooni töötajad, juhatuse liikmed ja teised asjassepuutuvad saama aru, miks on vabatahtlikke vaja kaasata ja milline on vabatahtlike roll konkreetse tegevuse raames.

Nii tuleb selgeks teha palgalistele töötajatele, millist abi võib vabatahtlikelt oodata ja milliste tööülesannete peale on vabatahtlikud mõeldud. Samuti võib meelde tuletada, et vabatahtlik töötab ürituse üldiseks hüvanguks ega ole kellegi isiklik assistent. Infot tuleb anda kooskõllaliselt nii vabatahtlikule kui vabatahtlikega vahetult kokku puutuvatele töötajatele.

Samuti tuleb selgitada organisatsiooni liikmetele ja palgalistele töötajatele, et vabatahtlike näol ei ole tegemist konkurentsiga palgalisele tööle – tuleb mõista, et vabatahtlike kaasamisest võivad kõik, mitte ei eelistata üht teisele.

Palgalisel tööjõul tuleb mõista, et vabatahtlike kaasamisest võidab kogu ettevõtmine.

Kontrollküsimusi:

- Kas teised meeskonna liikmed mõistavad vabatahtlike kaasamise väärtust?
- Kas meeskonnas saadakse vabatahtlikkusest ühtmoodi aru?
- Kas kõik organisatsiooni liikmed on nõus vabatahtlike kaasamise nimel veidi enam pingutama?

VABATAHTLIKE VÄRBAMINE JA VALIK

Enne, kui konkreetselt vabatahtlike värbamisele keskenduda, võiks korra vaadata medali teist poolt: mis võivad olla põhjused, miks vabatahtlikuks minnakse? Mida vabatahtlikust tegevusest soovitakse saada?

Ühed enamlevinumatest põhjustest võivad olla huvi konkreetse spordiala vastu, soov professionaalselt areneda, soov veeta kasulikult vaba aega, soov võistlusi lähedalt ja nõ kõõgipoleelt jälgida, soov õppida uusi oskusi, saada vaheldust, saada uusi kontakte, kohtuda kuulsate sportlastega jne. Loomulikult tuleks seda eelnevalt vabatahtlike käest uurida, mis on igaühe isiklik motivatsioon ja huvi vabatahtlikuks tulla, et välja selgitada, kas tegemist on sobiliku kandidaadiga ning kas organisatsioonil on võimalik nendele vajadustele vastata.

Selleks et värbamisprotsess edukalt ellu viia, tuleb arvesse võtta mõlemat poolt: nii vabatahtlike võimalikke soovet kui ka organisatsiooni enda vajadusi. Soovid ühtselt kirja pandud, saab selle põhjal koostada värbamiskuulutuse ning välja töötada valikukriteeriumid juhaks, kui soovijaid peaks rohkem tulema.

Vabatahtlike värbamiskuulutus peaks sisaldama nii seda, millised on ootused vabatahtlikule, millised on põhilised tööülesanded ja milline on oodatav töö maht. Samuti võiks ära tuua, mida on võimalik vabatahtlikule pakkuda – need ei pea olema liiga luksuslikud lubadused, aga on hea näidata, et organisatsioon on mõlemat poolt kaalunud.

Kus võiks vabatahtlike värbamiskuulutusi avaldada? Internetivõimalustest on kindlasti abiks Vabatahtlike värav www.vabatahtlikud.ee, lisaks võiks mõelda kanalitele, mida potentsiaalsed vabatahtlikud kasutavad – on see spordiliidu koduleht, mõni veebipäevik, google-reklaamid vmt.

Soovitused:

- loo spordiürituse kodulehele eraldi osa vabatahtlikele;
- koostage värbamiskuulutus ja laske see "võõral silmal" üle lugeda;

Vabatahtlike valikul on oluline läbipaistev valikuprotsess. Kui juhtub, et vabatahtlikke kandideerib kohtadele liiga palju, on mõistlik, et enne oleks juba valikukriteeriumid paika pandud. Neile, kes valituks ei osutunud, võiks anda hoolikalt tagasisidet, et nende entusiasm tulevikus ei langeks.

Valikut võivad lihtsustada lisaankeedi täitmine, motivatsioonikirja koostamine või ka nt telefoniintervjuude läbiviimine.

„Tulin vabatahtlikuks, sest tahtsin näha, kas on olemas olümpiamängude vaim, millest räägitakse.“
(Vabatahtlik Torino OMil)

Samuti võiks vabatahtlike värbamisel läbi mõelda teise äärmuse – mis siis, kui vabatahtlikke tuleb liiga vähe? Milline on miinimumarv vabatahtlikke, mida vaja läheb, nii et nendega lisatöö end ikka veel ära tasuks? Kas ehk on mingil juhul mõistlikum vabatahtlikke üldse mitte kaasata, vaid leida alternatiivseid võimalusi?

OSAPOOOLTE ÕIGUSTE JA KOHUSTUSTE MÄÄRATLEMINE, VABATAHTLIKU TEGEVUSE HEA TAVA

Kui õiged inimesed leitud, kes vabatahtlikku tööd nõus tegema, on mõistlik omavahelisi kokkuleppeid mingil moel fikseerida. On juhuseid, kus sõlmitakse vabatahtlikuga leping määratlemaks vabatahtliku kohustused ja tööülesanded ning organisatsiooni omapoolsed kohustused tööga seoses. Lepingu sõlmimine on mõistlik ka juhul, kui tegemist on konfidentsiaalse või salajase infoga, mis organisatsioonist või teatud inimeste ringist välja ei tohi minna (nt meediasuhtluse osas, kus uudised ei tohiks välja lekkida enne ametlikku pressiteadet või pressikonverentsi). Aga on ka piisavalt näiteid, kus lepingut asendab selgelt kirjutatud e-kiri, mis kirjeldab ootusi vabatahtlikule ja millega siis vabatahtlik omakorda nõustub.

Kirjaliku kokkuleppe sõlmimine ei sõltu vabatahtlike arvust. Kuigi suure hulga vabatahtlike puhul võib tekkida kiusatus mitte lepingut või mingit kirjalikku alust sõlmida, siis jällegi on oluline lähtuda töö sisust. Kui tegemist on vastutusrikaste töödega, kus vabatahtlikele on vaja nende kohustusi selgitada ja nende tegevuste olulisust rõhutada, siis võib leping või muus vormis kirjalik dokument olla abiks.

Riiklikul tasandil on vabatahtliku töö selgemaks määratlemiseks välja töötatud vabatahtliku tegevuse hea tava (www.vabatahtlikud.ee), mis on mõeldud nii vabatahtlikele, neid kaasavatele organisatsioonidele kui ka viimaste toetajatele. Hea tava näol on kokku lepitud vabatahtliku tegevusega seotud osapoolte rollides ja tegutsemise põhimõtetes riiklikul tasandil. Hea tava eesmärgiks on edendada vabatahtlike ja organisatsioonide vahel koostööd ning julgustada rohkem inimesi vabatahtlikena tegutsema. Sellest on nii pikem kui lühem versioon, millest pikemat saab kasutada vabatahtliku tegevuse põhimõtete tutvustamisel ja nt vabatahtlikega ülesannete läbirääkimisel, aga lühem sobib nt spordiürituse kontori seinale, et see asjaosalistel pidevalt silme all oleks.

- Hea tava eesmärgiks on edendada vabatahtlike ja organisatsioonide vahel koostööd ning julgustada rohkem inimesi vabatahtlikena tegutsema.**

VABATAHTLIKU TOETAMINE

Käesolev peatükk vaatab vabatahtliku toetamist nii tööks ettevalmistusel kui ka töö käigus.

Tööks ettevalmistus sõltub väga palju konkreetsest töö sisust, vabatahtliku kogemusest, üldisest ajaraamist ja juhendaja(te) oskustest. See võib olla põhjalik e-kiri, lühikohtumine või koolitus, kuid ilma ettevalmistuseta ei ole kuidagi võimalik hakkama saada.

Oluline on silmas pidada ka medali teist külge – selle põhjal, kuidas organisatsioon vabatahtlikke ette valmistab, otsustavad vabatahtlikud organisatsiooni üle ja võimalik, et see mõjutab ka oluliselt vabatahtlike motivatsiooni oma töösse panustada.

Üsna levinud on korraldada vabatahtlikke ettevalmistav koolitus. Koolitusel võib tutvustada konkreetseid tööülesandeid, aga lisaks sellele võib näidata valminud võistluspaika, selgitada võistluste olulisust, saabuvate sportlaste taset jmt, mis aitab vabatahtlikel paremini mõtestada oma tööd. Üks võimalik koolituskava on toodud näidetes, mis aitab mõelda, milliseid teemasid võiks vabatahtlikega käsitleda.

Kui aga vabatahtlike poolt tehtavad tööd on kõik väga erisugused, võib olla mõistlik individuaalne juhendamine – sel juhul ei tasu aega ega energiat raisata ühise koolitusaja kokkuleppimisele ja koolituse ettevalmistusele.

Vabatahtliku tegevuse käigus vabatahtliku toetamine sõltub taas kord mitmest asjaolust. Vast kõige olulisem on tagada, et vabatahtlik teab, kelle poole küsimuste korral pöörduda ja et vabatahtlike juhendajatel ja palgalistel töötajatel on ülevaade, kas vabatahtlik saab oma tööga hakkama. Seda saab saavutada meeskonnatundega: luues nii vabatahtlikest kui palgalistest töötajatest ühine meeskond, on kõigil võistlusse või organisatsiooni panustajatel ühine eesmärk ja üksteise toetamine on töö loomulik osa, hoolimata sellest, kas konkreetse töö eest saadakse tasu või mitte.

- ☑ *Loonud vabatahtlikest ja palgalistest töötajatest ühise meeskonna, on kõigil võistlusse või organisatsiooni panustajatel ühine eesmärk ja üksteise toetamine on töö loomulik osa, hoolimata sellest, kas konkreetse töö eest saadakse tasu või mitte.*

Pea meeles, et vabatahtlikud:

- soovivad, et nende aega, oskuseid ja teadmisi kasutatakse hästi,
- tahavad vastutada ülesannete eest ja tunda rahuldust nende edukast täitmisest,
- tahavad teada, mida neilt oodatakse,
- panustavad paremini, kui näevad, kuidas nende panus sobitub tervikuga.

Ja loomulikult on tegevuse käigus väga oluline osa tagasisidel. Vabatahtliku juhendamisel on oluline anda vabatahtlikule teada, kuidas tal läheb. Seda eriti juhul, kui vabatahtlik tuleb väljastpoolt organisatsiooni ega ole spordivaldkonna igapäevaeluga nii hästi kursis. Kui vabatahtlik saab oma tööga hästi hakkama, siis tuleb seda tunnustada olles võimalikult konkreetne ja kirjeldades, mis konkreetset hästi läks. Kui tundub, et vabatahtlik võiks midagi paremini teha, tuleb sellelegi konkreetset tähelepanu pöörata, aga konstruktiivse kriitika kõige olulisem reegel on silmas pidada, et tagasiside saaja tahaks veelgi paremini oma tööd edasi teha.

VABATAHTLIKE TUNNUSTAMINE

Kui vabatahtliku töö on lõppenud, on kena see protsess kokku võtta. Kokkuvõttel võib olla mitu eesmärki: tunnustada vabatahtlikku tehtud töö eest, aidata vabatahtlikul reflekteerida oma õpikogemust, organisatsioonina ära märkida õppemomendid tulevikuks vabatahtlike kaasamisel.

Enamlevinud võimalused on peo korraldamine ja kirjalike tunnistuste väljaandmine. Ehk oleks mõistlik ka vabatahtlikelt eelnevalt uurida, mis nende jaoks kõige väärtuslikum tunnustamine tundub. Võib-olla on vabatahtliku töö kogemus olnud niivõrd koormav ja sattunud väga stressirikale perioodile, et näiteks peoletulek võõraste inimestega võib tunduda tüütu kohustusena. Kindlasti tasub aga vabatahtlike tunnustamist planeerida juba enne üritust ehk nõ rahulikumal ajal – ürituse viimastel päevadel, kui energiat ja aega napib, võib olla vähe jaksu veel täiendavatele asjadele mõelda.

Tunnistuse või tõendi võib anda organisatsioon ise tuginedes oma senistele tavadele. Samuti võib vabatahtliku juhendaja anda nõusoleku olla nt töölevõtuprotsessis soovitaja.

Käesoleval momendil on Eestis väljatöötamisel vabatahtliku pass. Pass on mõeldud igale inimesele, kes on seotud vabatahtliku tegevusega ning soovib seeläbi saadud teadmised, oskused ja kogemused üles tähendada. Kuna kõiki teadmisi ja oskusi ei tõenda diplom ega tunnistus, siis vabatahtliku pass on just hea vahend vabatahtlikus tegevuses omandatud kogemuste fikseerimiseks ning mida saab kasutada koos teiste CV dokumentidega tööturul, õpingutes või stipendiumidele kandideerides. Passi saab elektrooniliselt täita ja välja trükkida aadressil www.vabatahtlikud.ee ning selle on koostanud Vabatahtliku Tegevuse Arenduskeskus koostöös Siseministeeriumiga.

Kindlasti aitab pass tõsta vabatahtliku töö väärtust ühiskonnas laiemalt. Vabatahtliku pass annab ka võimaluse tõhustada ettevõtjate ja vabatahtlike organisatsioonide koostööd – vabatahtlikus tegevuses

Vabatahtliku pass on mõeldud igale inimesele, kes on seotud vabatahtliku tegevusega ning soovib seeläbi saadud teadmised, oskused ja kogemused üles tähendada.

osalemine panustab organisatsiooni eesmärkide saavutamisse ning tõstab töötajate kompetentsi erinevate teadmiste ja oskuste abil.

Pass sisaldab vabatahtlikus tegevuses saadavate kompetentside loendit, mis toetub Eesti tööandjate seas kõige levinumatele kompetentsidele, mida töötajatelt eeldatakse. Passi saavad ühiselt täita organisatsioon ja vabatahtlik, kuid personaalselt on see mõeldud vabatahtlikule.

JÄRELHINDAMINE

Ja lõpetuseks on kasulik panna kirja oma hinnang vabatahtlike kaasamise kogemusele: mis läks seekord hästi, mida teinekord teha teinekord paremini? Mis põhjustel? Huvi korral võib lasta ka vabatahtlikel hinnata, kui kasulikuna nad end võistluse ajal tundsid. Samuti võib küsida vabatahtlikelt tagasisidet võistluse korraldamise kohta, et saada teistsugust vaatenurka. Ühe võimaliku vormi vabatahtlike nõ lõpuküsitlusest leiab näidisjuhendite seast lehekülgedel 13–15.

Kasutatud materjalid:

- Vabatahtliku Tegevuse Arenduskeskuse kodulehekülg (vabatahtlikkuse mõiste, vabatahtliku tegevuse hea tava, vabatahtliku pass) - www.vabatahtlikud.ee
- Lagerspetz, M. (2007) Kodanikuühiskonna lühisõnastik. Tallinn.
- Strateegiadokument „Vabatahtliku tegevuse arengukava 2007-2010“

NÄIDIS

VABATAHTLIKE MEELESPEA

Allolev tekkis pärast vabatahtlikke ettevalmistavat koolitust – enamik tööpõhimõtteid lepidi kokku ühisel kohtumisel.

Tere, hea inimene, kes oled olnud nõus abistama meie üritust!

Kõigepealt suured tänud juba ette – usume, et üheskoos saame hakkama väga hea ettevõtmisega!

Alljärgnevalt mõned põhimõtted, mida tuleb tegevuste läbiviimisel silmas pidada.

Tööpõhimõtted

- Igal vabatahtlikul on õigus teha seda tööd, mis talle meeldib ja mis tal hästi välja tuleb – kvaliteet on ka sedasorti töö hindamatu väärtus.
- Igal vabatahtlikul on õigus osaleda teda huvitavatel ürituse osadel (kutsetega üritustel osaletakse ainult kutse olemasolul)
- Ometi – vabatahtliku peamine eesmärk on sama mis kõigil teistelgi korraldajatel (ka tasu eest töötajatel): et üritus õnnestuks võimalikult hästi
- Juhtudest, kui mingil põhjusel vabatahtlik „tööülesannet“ täita ei saa, tuleb otsekohe teatada (kontaktid toodud) – tõhus infovahetus on koostöö aluseks!
- Vabatahtlik ei pea tegema täiendavaid rahalisi kulutusi – nendest tuleb teavitada oma kontaktisikut.

Töökorraldus

- Vabatahtlik kannab rohelist särki – nagu kõik korraldajad.
- Vabatahtlik saab vajadusel kõnekaardi, millega saab 150 kr eest kõneminuteid, peamiselt korralduslikuks suhtlemiseks;
- Kui parajasti ei tundu vabatahtlikul ülesannet olevat, tuleb olla avatud ja valmis uute ülesannete vastuvõtmiseks – liikuda registratuuris või korraldajate ruumis.
- Sinatamine on OK.
- Huumor on OK.
- Vabatahtlikele toimuvad igapäevaselt koosolekud, nende toimumisajad on kirjas korraldajate ruumis.
- Vabatahtlik saab mapi, mis sisaldab (1) osalejate nimekirja, (2) loetelu tähtsatest numbritest, (3) vajadusel tööülesannete kirjeldust, (4) ürituse ajakava, (5) Tallinna kaart, (6) käesoleva paberi; (ametlikku kotti ei ole planeeritud).
- **Turvalisus:** üritusele ei ole lubatud kaasa võtta mingeid sorti pudeleid, vihmarvarje, terariistu – need antakse garderoobi.
- **Vabatahtlikul on alati kaasas rinnasilt.**
- **Vabatahtlikul on kaasas pildiga dokument või koopia isikut tõendavast dokumendist.**

NÄIDIS

VABATAHTLIKU TAGASISIDEANKEET

Antud küsimustik saadeti paar päeva pärast sündmuse lõppu vabatahtlikele elektrooniliselt. Samas võib jagada sarnast tagasisideankeeti ka kohapeal.

1. Kas oled rahul, et said osaleda vabatahtlikuna meie ürituse korraldamisel?
2. Mis oli sinu jaoks ürituse juures kõige väärtuslikum?
3. Mis oleks võinud olla teisiti?
4. Mis sulle sinule antud tööülesannete juures meeldis?
5. Mis sind sulle antud tööülesannete juures häiris?
6. Kas sul on soovitusi/ettepanekuid, mida järgmiste ürituste juures parandada? (nii korraldust kui vabatahtlike koordineerimist silmas pidades)
7. Kas oled nõus edaspidi vabatahtlikuna abiks olema mõne meie ürituse juures (vajadusel täpsusta)? Siis lisa siia oma kontaktid:

NÄIDIS

VABATAHTLIKE ETTEVALMISTAVA KOOLITUSE KAVA**Ettevalmistatav üritus:** maakondlik spordipäev**Ürituse aeg:** laupäev 13.juuni kl 10.00 – 18.00**Ürituse koht:** spordikeskus maakonnakeskuses**Vabatahtlike profiil:** ligikaudu 15 keskkoolinoort, kes nõus vabatahtlikult erinevate spordialade juures abistama**Koolituskava kolmetunniseks koolituseks**

Koolitusel osalevad 15 vabatahtlikku, lisaks vabatahtlike koordinaator ja spordipäeva peakorraldaja.

Aeg	Sisu selgitus	Läbiviija
10.00	Osalejate kogunemine, registreerimine, alguskohv	Vastutab vabatahtlike koordinaator
10.15	Tervitus ja tutvumine	Vabatahtlike koordinaator
10.45	Saabuva spordipäeva tutvustus	Spordipäeva peakorraldaja
11.30	Vabatahtliku töö väärtus – mida on võimalik vabatahtlikul saada oma tööst spordipäeval; mida on võimalik anda Arutelu osalejatega	Vabatahtlike koordinaator
11.45	PAUS	
12.00	Koostöökokkulepped vabatahtliku tegevuse paremaks elluviimiseks	Vabatahtlike koordinaator
12.30	Vabatahtlike tööülesannete tutvustus ja selgitus (vajadusel gruppides)	Spordipäeva peakorraldaja
13.00	Vabatahtlikud registreerivad ja märgivad oma kaks eelistust, millises valdkonnas soovivad töötada	
13.20	Edasise infoliikumise osas kokkuleppimine, kokkuvõtted	